

Az egy búzaszem felelőssége

A kizökent időt vissza kell zökenteni

Az Álom hava az első magyar film, amelyben megjelenik Attila király. Alakítója dr. Papp Lajos szívsebész. A rendező olyan személyt, egyéniséget keresett erre a szerepre, aki Attila szellemiségét tudja sugározni, és erre professzor úr a legalkalmasabb, hisz az elmúlt évtizedekben tartott mintegy 1500 előadásában, illetve sorskérdéseinket taglaló írásaiban a szerepében elhangzó gondolatok mindegyikét számos alkalommal kifejtette már, megosztotta hallgatóságával, olvasóival.

– Az, hogy szerepet kaptam e filmben, látszólag véletlenek sorozata. Bicskei Zoltánt korábban nem ismertem személyesen. Tudtam arról, hogy a Délvidék egyik kulturális vezetője. Kiváló barátja volt Szabados György – akiről a világ tudott, de a magyarok nem –, aki az improvizatív zene egy világnagysága volt, és nemcsak kiváló művész, hanem gondolkodó is, egy egészen kiemelkedő egyéniség. Amikor Zoltán keresett valakit, aki a filmben Attilát alakítja majd, Szabados György megemlítette a nevemet, így kerültem a képbe – idézte fel megismerkedésüknek, a szerepre való felkérésének történetét dr. Papp Lajos.

Az Álom hava alcíme: A beteg szív országának. Ez valami módon professzor úrra és tevékenységére utal.

– Nyilvánvaló, hogy az alcím megismerkedésünk után alakult ki, a barátságunkkal van összefüggésben, és valóban utalás arra, hogy ez az ország hosszú ideje beteg. Annak idején a tudományos munkásságomban a szívgyógyászati, szívsebészeti műtéti halálozás csökkentéséért dolgoztam. Döbbenettel tapasztaltam, annak ellenére, hogy ez az ország, amely földrajzi elhelyezkedése révén kiváló termőfölddel rendelkezik, édesvízi nagyhatalom, a klíma ideális az emberi tartózkodásra, mégis – a Szovjetunió felbomlása előtti időszakról beszélek – az elsők között voltunk a szív- és érrendszeri halálozás, megbetegedések

listáján. Harminc éve Finnországgal az első és második helyet felváltva vezettük a halálozási és betegségi listán. Tudományos szempontból egy rendkívül fontos információ volt számomra, hogy 30 évvel ezelőtt a finnek elhatározták, hogy sem az egészségügy, sem az oktatásügy nem lehet politikai kérdés, ezért minden törvényalkotásnál a teljes parlament egyetértésére törekedtek. Ennek eredménye 30 év után magáért beszél: a finnek az utolsó, illetve az utolsó előtti helyen vannak a szív- és érrendszeri megbetegedések listáján. Magyarán: mi állandóan külső tényezőkre fogjuk a dolgokat, állandóan arra hivatkozunk, hogy a mi szerencsétlen történelmünk. A finnek semmivel sem rendelkeznek jobb történelmi múlttal. Elkezdtünk kutatni. Először is az érdekelt bennünket, hogy van-e genetikai oka a nagyszámú megbetegedésnek, halálozásnak. Kiderült, hogy a mi genetikai állományunk – mivel annyira kevert nép vagyunk – ideális. Az öröklődő betegségek akkor alakulnak ki, ha belterjes a párválasztás, vagyis meglehetősen kis közösségből történik. A Kárpát-medencében viszont nincs olyan magyar ember, akiben legalább 3-4 vér ne keveredne. És akkor a számomra legkedvesebb, legnagyobb tanulságot hozó filozófus, Hamvas Béla munkáit kezdtem el tanulmányozni. Hamvas Bélának az öt géniuszát tanulmányozva rádöbentem arra, mi vagyunk az oka annak, hogy ilyen betegek vagyunk, és eszerint próbáltam cselekedni ezt követően. Hamvas Béla szerint Európában vannak déli, nyugati, északi, keleti típusú emberek. Mindegyik földrajzi területnek az alkalmazkodás okán megvan az életstílusa. A déliek, a napfény országának lakói mindig is nagyobb közösségben, együtt éltek. Nem kellett sokat dolgozni ahhoz, hogy megéljenek, délben sziesztáznak, este együttesen énekelnek, könnyű vörösborokat isznak. A nyugati típusú ember a munka ethoszában él, neki a leg-

nagyobb öröm, ha munkálkodni tud. Az évszakok változása arra kényszerítette őket, hogy téli időszakban pihenjenek, de ekkor is munkálkodtak, a jövő évi mezőgazdasági munkákhoz készítették elő a szerszámokat, eszközöket. Az északi típus, aki 7-8 hónapig sötétben él, kis közösségben, és mivel drága a tüzelő és a világítás – itt most 1000 éves távlatról beszélünk –, hajlamos a miszticizmusokra. Csak meg kell nézni a meséiket, a svéd filmeket. Azt tapasztaljuk, hogy meseviláguk tele van boszorkányokkal, rossz szellemekkel, halállal, sötétséggel, borzalommal, gondoljunk Jancsi és Juliska történetére. Ez jócskán eltér a mi mesevilágunktól, ahol nincs halál. A keleti típusra jellemző a szabadságvágy, ezek a lovasnemzetek, ha nem tetszett valami, szedték a sátorfájukat és odébb mentek. Tehát, a szabadság ethosza a domináló. Hamvas Béla megalkotta az ötödik archetípust, az erdélyi embert, aki ezt a négy archetípust magába ötvözve egy rendkívüli harmóniát tudott kialakítani. A magyaroknál a csonka hazában és a történelmi Magyarországon egyaránt az archetípusok olyan keveredése tapasztalható, hogy szinte mindenben 5 archetípus jelenik meg, kisebb-nagyobb dominanciával, erősséggel. Azt szoktam mondani, ha az ember egyedül van, nagyon nehéz veszedni. Ha a feleségével ketten vannak, akkor már könnyebb, és ha ott vannak a gyerekek, akkor a feszültség is nagyobb. Minél többen vagyunk egy zárt térben, annál nagyobb a konfliktus lehetősége. Csodálatos dolog az, ha meg tudjuk teremteni a harmóniát. Ám ez a harmóniateremtés hiányzik. Holott ez egykoron megvolt. A párkapcsolat esetében is például nyelvünk őrzi ennek a csodálatos megosztásnak az emlékét, mert feleség és férj van. Mi nem egyszeműek vagyunk, hanem félszeműek, ha elveszítjük a páros szerveink valamelyikét, akkor félkarúak, féllábúak, félszeműek. Elvesztettük ezt a szeretetre, és egymás megértésére alapuló ősiességet. Különösen igaz ez az utóbbi 2-300 évben, a francia forradalomtól errefelé, amikor emberközpontúvá vált a világ, és a fő irányt, a teremtő Istent letaszítottuk a trónjáról. Emberisteneket gyártunk, izmusok és szekták alakulnak ki. Éppen ezért nagyon fontos az, hogy lássuk, hogy a hiba nem a világban, hanem bennünk van. Csakis akkor tudunk javítani a jelenlegi állapotokon, ha felfogjuk, hogy milyen hibákat követtünk el, és ez ellen tenni kell. Bicskei

Zoltán ezt ebben a filmelégében, filmeposzban meg tudta fogalmazni – 1000, sőt 1500 éves visszatekintéssel, hiszen Attila a sarokpont –, hogy mikor, hol, milyen hibákat követtünk el, követtek el királyaink. Nem véletlenül Attila mondja ki a két nagy király, Mátyás és László után, hogy mi a történelmi hiba, és mit kell tenni ahhoz, hogy az isteni, a teremtői rend helyreálljon.

Hogyan visszatérni, visszatérni ahhoz a rendhez, amelyet az Álom havában Attila is hangsúlyoz? Az az Attila, aki magyar filmben először jelenik meg.

– Attila szakrális király volt, és soha olyan szervezett birodalmat a világon senki nem hozott létre, mint Attila. Korábban volt olyan nagy hadvezér, mint Nagy Sándor, vagy léteztek Napóleontól kezdve Hitlerig mindenféle világuralomra törő emberek. Csakhogy Attila nem világuralomra tört, hanem az Isten szolgálatába állította Eurázsia népeit. És ez óriási különbség! Az ő esetében a legfontosabb az istenközpontú világ volt.

Történelemhamisítás az, amit Attilával végeznek, mert Attila nem az ördög, hanem az Isten ostoraként maradt fenn. Ezt az ellentmondást fel kell oldani, mert Attilával kapcsolatban a történelemhamisítás olyan mérvű, hogy nem tudom, ki esetében létezik még ilyen. Meg kell említeni Michael Babcock amerikai történészprofesszor nevét, és *Attila utolsó napja* című művét. Élete 15 évét Attila utolsó éjszakájának valós kiderítésére fordította.

Meg kell említeni Tagore barátját, dr. Sir Ervad Jivanji Jamshedji Modi indiai történészt, hun-kutatót, aki 1925-ben, amikor Budapesten a Magyar Tudományos Akadémia kitüntette, előadást tartott. Ebből érdemes idézni egy részt, amellyel leghatalmasabb királyunkat, Attilát jellemzi:

„Áldottak legyetek magyarok, Attila népének egyetlen örökösei! Félszázados tanulmányaim meggyőztek arról, hogy a hunok feltétlenül a magyarok ősei voltak, s így a mai magyarság az ősi szkíta népek egyedüli leszármazottja. Így a magyarságnak a történelme a ma élő összes nemzetek legősibb történelme. Kutatásaim során a hunokat olyan nemzetnek ismertem meg, amelynek dicsősége a mai szomorú világot is beragyogja. Attila a világtörténelem egyik legnagyobb hőse, aki, mint minden igaz hős, lovagias és nagylelkű

is volt, amit Róma alól történt visszavonulásával a legcsodálatosabb módon bizonyított be.

Tudják-e önök, hogy a világtörténelem legnagyobb alakjait, összehasonlíthatatlanul legnagyobb hadvezéreit, legnagyobb államépítőit és államszervező zsenijeit önök, magyarok adták? Tudják-e önök, hogy Attila hadvezéri nagyságához képest a történelem többi nagy katonai hőszai: egy Cyros, egy Nagy Sándor, egy Hannibál, egy Julius Caesar, egy Napóleon elenyészően kicsi figurák? Ki volt a világtörténelem folyamán Attilán kívül, aki a kínai nagy faltól egészen az Atlanti-óceánig terjedő két világrészt átfogó, roppant területet tudott uralma alá hajtani? De volt-e Attilán kívül a világtörténelemnek még egyetlen zsenije, aki hadvezéri tehetségével megszerzett és megalapított két kontinensnyi birodalmat nemcsak meghódítani, hanem megszervezni, élő organizmusban összefogni, törvényekkel szabályozni, renddel fenntartani tudta volna? És ezt a szinte emberfeletti, emberen túli nagyságot, ezt a minden idők legnagyobb tehetségű katonáját és államférfiját önök, magyarok adták a világnak! És én, az egyszerű öreg hindu ember büszke vagyok arra, hogy ezt most önöknek elmondhatam és meghajthattam személyesen is az önök nagyszerű fajtája előtt az elismerés zászlaját. Mert ez a faj, amely egy Attilát tudott produkálni, magából kitermelni, olyan érték és olyan erő, amelyet ideig-óráig érhetnek ugyan leromlások, kisiklások, letörések, de mégis a maga őszerejéből táplálkozva megújulhat százszor és ezerszer, s amelyet végleg elpusztítani nem lehet soha! A magyarok mindig az első faja voltak a világnak, s azok is maradnak mindvégig a történelmi idők jó és balsorsán keresztül.”

Mi pedig, ahelyett, hogy büszkéek lennénk, és mi hirdetnénk történelmi nagyságunkat, inkább lekicsinyítjük, lekicsinyeljük. A történelmi nagyság felismeréséhez idegen emberek kellene, mint az amerikai Babcock vagy ez az indiai történész.

Bicskei Zoltán filmjéről ki kell mondani, hogy ez egy óriási jelentőségű film, történelmi, szakrális és szellemi szempontból egyaránt. Ez a film a magyar történelem helyrebillentésének a céljából jött létre, mert kikökönt időben élünk. Vissza kell zökkenteni az időt.

Mint ahogyan a film is mondja, vissza kell találni Istenhez, hagyományainkhoz, magyarságunkhoz,

önmagunkhoz. Itt az írástudóknak van nagy felelősségük. Professzor úr a Vigiliában épp erről ír, Az írástudók felelőssége napjainkban címmel. Verbum cordis című könyvében is olvashatók ezek a gondolatok. Fontos elgondolkodni róluk, megszívlelni ezeket. Íme: „Anyag és szellem. Lét és tudat. Diszharmonikussá vált fogalmak, egymástól elszakadni látszanak a III. évezred küszöbén. Az anyag agyonnyomja a szellemet, a materialisták hamis szlogenje: a lét határozza meg a tudatot, igazolódni látszik! A hétköznapokban. Az aranyborjú imádata Mózesért kiált. Ismét. És nem Mózes, hanem számtalan hamis próféta a Sátán szolgálatára jelentkeznek.

Hol vannak az írás-tudók, az ÍRÁST-tudók? Az írástudók: tanítók, tudósok felelőssége korlátozott, a részt ismerik, az anyagot kutatják – egyre kisebb és kisebb mozaikot látnak – és egyre esendőbbek, kiszolgáltatottabbak. Az ÍRÁST-tudók félénkek, visszahúzódtak a templomok, a szentélyek védelmébe, alig láthatóan vigyáztak a strázsán. „De ha nagy a baj, jó a segítség!... megjelenik a 20. század utolsó harmadában egy törékeny lengyel ember, a »Pásztor«, egy emberöltő ideje a Főpásztor, és legyőzni látszik az anyagot! Először csak saját gyarló testét, majd 15 éve megbontja a Sátán legfőbb földi birodalmát. A Szovjetunió vezette birodalmat! A mammon-imádók persze nem adják könnyen: a »globális« Istennel a globális anyag képes eséllyel szembeszállni.

Halvány reménysugarat látok az utóbbi években: Az ÍRÁST-tudók kiléptek a templomok, szentélyek biztonságos falai közül, az írás-tudók bementek a templomokba. Egyelőre beszélgetnek, még nem mernek közösen lépni. Vagy csak ritkán. Bizonytalanok és bizalmatlanok!? Az ÍRÁST-tudók és írás-tudók közös felelőssége az egymásra találást követően a kölcsönös bizalom kimunkálása után a közös páásztor szerep. Szellem és anyag harmóniájának megteremtése. Az írástudók felelőssége a falak lebontása, amelyet templomok és iskolák közé emeltek. A falat mindkét oldalról bontani kell! Az eddigieknél nagyobb alázattal és szeretettel.

Mert közös a nyáj, közös a felelősség.”

Ezt az erkölcsi, kulturális és minden téren való újjáépítést elodázni most már nem szabad. Hogyan érhető el ez? – kérdeztük Papp Lajos professzor úrtól.

– Úgy, ahogy Attila mondja az utolsó mondatokban. Nagyon-nagyon nehéz idők következnek, szinte kibírhatatlan idők. Itt van nyakunkon az óriási dél–északi, kelet–nyugati vándorlás. De ez sokkal több ennél. Ez elpusztíthatja és el is fogja pusztítani Európa egy részét. Olyan nagy emberek –, nem jószok, hanem szent emberek, mint Pió atya vagy a nepáli bölcsek a Kárpát-medencének és az itt élő magyaroknak óriási szerepet tulajdonítanak. Ahogyan Pió atya a 60-as években fogalmazott: egyszer még ebből az országból egy gyönyörű madár fog felröpülni. A madár felrepült, a madarat borzalmas erővel próbálják levadászni. Valami elkezdődött, de ma, ahogy Attila filmbeli szövegének utolsó mondatai fogalmaznak, a népet tanítani kell arra, hogy rendíthetetlen hittel kitartson az Isten és hazánk mellett. Ez a legfőbb feladat. Az írástudóknak az a legfőbb feladata, hogy a népet erre felkészítsék. Nem hamis illúziókkal, hanem azzal, hogy magyarok, most rajtatok fordulhat meg, éppen úgy, ahogy annak idején, Attila korában, az emberiség sorsa. Ezt a felelősséget kell érezni. Ebben látszólag van egy ellentmondás, mert a hét és fél milliárd búzaszemből, emberszemből mindenki csak egyetlenegy szem. A világon 7,5 milliárd ember, Európában 500 millió ember él, de ne feledjük, a mérleg nyelvében egyetlen búzaszem el tudja dönteni, merre billen el a mérleg. Ezt az egyetlen búzaszem-felelősséget kell érezni mindannyiunknak, hogy bár kicsiny vagyok, de rajtam fordulhat meg a világ sorsa. Ezt a felelősséget kell érezni, a kicsinységet és a nagyságot egyszerre. A magyar emberek képesek úgy gondolkodni, hogy az írástudók nem vezethetik félre őket. Baj van a lelki vezetők azon részével, az Istennek azon szolgálóival, akik egyszerre hagyták el az Istent és a népet, nem őket szolgálják. Vannak azonban jó példák, akik közül Szent Ferenc kései reinkarnációját, Bőjte Csaba atyát kell mindenképp megemlíteni. Ő példát adott arra, hogyan lehet a magyar – és nemcsak magyar, mert ott, ahol tevékenykedik, nem csak magyarok vannak – lelkeket megmenteni. Vannak jó példák és ezekbe kell

kapaszkodni. Mindenkinek – tehát a papoknak, lelkipásztoroknak, a pasztorálóknak végre valóban az evangéliumi küldetést kell teljesíteniük. El kell menni egyetlen eltévedt kisbárányért is. Ellenkezőjét csinálják ma, azt is kiűzik onnan, mindenféle fenyegetésekkel, aki elmegy. Járok templomokba, katolikus vagyok, minden településen, ahova eljutok, bemegyek a templomba, és mit látok: ott ül 4-5 idős asszony, 1-2 öregember, és miről beszél a pap? Az erósról, az erkölcsről, a paráznaságról. Már azt sem tudják, hogy hogyan is volt az. Így a fiatalokat is elűzik. A húsz év alatt a Kárpát-medence 1500 helységében voltam. Pulikutya vagyok, beterelem a templomba az embereket, hisz előadásaim egyharmadát templomban tartom. Én beterelem, a papok meg kizavarják, különösen a csonka hazában szolgálatot teljesítő papok egy részéről mondható ez el. Az írástudók, ha nem teszik a dolgukat, akkor a megújulás folyamata lassúbb lesz, hisz az írástudók megkönnyíthetik az Istenhez való visszatalálást. Itt az írástudók felelőssége. Sokan elmenekülnek, mert nem adnak irányt nekik, mert a pénz vált a legfontosabbá számukra, és amikor dönteni kell haza és külföld, haza és pénz között, sokan a pénzt választják és elmennek idegen urakat szolgálni.

A magyar paraszt viszont tudja, hogy azt az egy bárányt is be kell terelni az akolba. És azt is tudja, hogy egységben az erő.

– Ezt az egységet kell megteremteni. Bicskei Zoltán filmje azért korszakos. Nem kevesebbet állítok, hogy ennek a filmpozsznak az egyetemes művészetben olyan szerepe van, mint a Bánk bánnak a nemzeti érzés felébresztésében, vagy említhetném Arany János epikáját is. Ez a film történelmi jelentőségű ebben a hitevesztett, értékvesztett, kifordult szellemiségű világban. Ez az alkotás nemcsak a magyarok, hanem a Kárpát-medencei népek történelmi jelentőségének a helyreállításáról szól. A feladatról. Arról, hogy hibákat követtek el, és hol, mit, hogyan lehet helyreállítani. A kizökkent időt – ez Kocsis István barátom szép kifejezése – vissza kell zökkenteni.

